

1884-05-19

FAKTA

Type:
Brevudkast

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Det Nationalhistoriske Museum på
Frederiksborg, fmj 1-1884-85

Emneord:
Danmarks historie, Frederiksborg
Slot, mæcenvirksomhed

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsen ønsker en nøje plan for de historiske emner, der skal behandles i malerierne til Frederiksborg Slot.
Koncept.

TRANSSKRIFTION

Til
Bestyrelsen for Museet paa Frederiksborg Slot.

Efterat Restaurationen af samtlige Værelser i de 3 Etager af begge Slottes Fløie nu er tilendebragt, saa at der kan foretages en nøiagtig Opmaaling og Beregning af den Plads, der kan benyttes til større og mindre Malerier og Portraiter, er det i Øiene faldende, at denne Plads er saa Begrændset, navnlig med Hensyn til Anbringelsen af de større, historiske Billeder, at det vil være nødvendigt, at der strax fra Begyndelsen lægges en almindelig Plan for Anskaffelsen af disse Billeder, saa at man kan være vis paa, at der bliver Plads til Fremstillingen af alle de vigtigste Monumenter i Historien som ikke bør savnes, hvorved der tillige maa tages Hensyn til de Dimensioner som hver af Væggene i de enkelte Værelser have, for at man derefter kan beregne Størrelsen af de enkelte Billeder, som deri skulle opstilles i en saavidt muligt chronologisk ordnet Rækkefølge. Jeg vil derfor foreslaa at man først gjør en Fortegnelse over alle de historiske Momenter, som maa ønsket fremstillede og idet man sammenholder det Antal Pladser, som Væggene kunne afgive, med denne Fortegnelse, deraf gjør et Udvalg af de større Billeder (paa 4 à 7 Alens Brede) som fortrinsviis bør anskaffes og numererer disse med fornødent Hensyn til Rækkefølgen, saaledes at man kan opgive Kunstnerne hvilken Brede (og Høide) hvert Billede kan faae, samt de Omgivelser og den Belysning, hvori det vil komme til at staae. En lignende Beregning bør gjøres for de Fremstillinger, som kunne gives i mindre Billeder af c 3 Alens Brede og indordnes i Rækkefølgen paa de Pladser, der kunne benyttes ved Siderne af Dørene paa Endevæggene og paa Pillerne ved Vinduerne.

Det vil uden Tvivl findes naturligt at jeg har følt mig særligt opfordret til at gjøre mig en Forestilling om hvorledes min Idee om Frederiksborg Museet som et Hjemsted for vækkende og omfattende Fremstillinger af det danske Folks historiske Minder kunde realiseres og jeg har derfor forsøgt paa at affatte en Fortegnelse over de historiske Momenter, som formentlig maatte ønskes fremstillede, hvilken Fortegnelse jeg hoslagt tillader mig at fremsende som et foreløbigt Udkast, der maaskee kan benyttes

som Udgangspunct for videre Overveielse og Forhandling i Bestyrelsen medens jeg i Sommer er fraværende paa en længere Reise Jeg anseer det nemlig for høist ønskeligt, at Affattelsen af en Plan, som den omhandlede ikke bliver Udsat, da der snarest muligt bør gjøres Begyndelse med Bestillinger af de historiske Malerier som i saa høi Grad savnes og hvortil der allerede fra næste Regnskabs Aar vil være henved 30.000 Kroner aarligt til Disposition, men for at gjøre Bestillinger, maa man jo først vide hvilke Sujetter der skal fremstilles og hvor store Dimensioner hvert Billede kan faae paa sin Plads i Rækkefølgen.

Foranstaaende Bemærkninger angaae kun Localerne paa 1ste og 2^{den} Sal i hvilke jeg, som det vil bemærkes af Fortegnelsen, særligt har lagt an paa at jøre Skildringen af Christian 4des Liv og Virksomhed saa fyldig som muligt, fordi han er den Konge hvis Minde er mest levende i Folkets Erindring, ligesom Mindet om ham jo ogsaa er særligt knyttet til Frederiksborg Slot, som i saa høi Grad bidrager til at sætte Beskueren af Museet i den rette Stemning til at hengive sig til Samlivet med Folkets historiske Minder. Ved en foreløbig Kalcule over Benyttelsen af Pladsen i de 2 Etager i Kongefløien er jeg kommen til det Resultat, at man ved Fremstillingerne i 1ste Etage omtrent vil naae til Frederik d 2^{dens} Tidsalder eller maaske omfatte denne og at 2^{den} Etage vil optages af Christian 4des og Frederik 2^{dens} Tid. Hermed skal jeg bemærke at Etatsraad Heinr. Hansen har fremsat den efter min Formening særdeles heldige Idee, at samle Fremstillingen af Christian d 4de dér, hvor det ogsaa fra Begyndelsen af var paatænkt, nemlig umiddelbart i Forbindelse med Riddersalen og at forlægge Frederik 3ides Historie til den anden Ende af Kongefløien, nærmest Prindsessefløien, hvormed der vil blive en uafbrudt chronologisk Orden i Rækkefølgen og fornøden Plads til flere Billeder og Portraiter henhørende til Frederik 3^{dies} Tid, ligesom Overgangen til Chr 5tes Tid ogsaa dermed kan skee uden Spring. Dersom denne Forandring i den nuværende Opstilling kan skee uden stor Vanskelighed hvilket Etatsraad Hansen mener, maa jeg paa det varmeste abefale denne store Forbedring i Ordningen. I Prindsessefløiens 2den Etage vil der formentlig blive Plads til Kongerækken fra Christian 5 til Frederik 6te, da det kun er Chr. 5te og Fred. 4des og tildeels Chr 7des Regjeringstid som indeholde Sujetter for større, historiske Billeder. I den sydlige Halvdeel af 1ste Etage af Prindsessefløien vil der være plads til den følgende Tid indtil 1863, saa at den nordlige Halvdeel kan forbeholdes Christia 9des og hans nærmeste Efterfølgeres Tidsalder. I Stue Etagen har jeg tænkt at Mindet om Konger og berømte Mænd kunde

levendegjøres ved en Suite af Statuer (naturligviis foreløbig i Gibs) ligesom i det historiske Museum i Versailles og andre Steder. Af slige Statuer har jeg optegnet en Deel, af hvilke flere maaskee ikke kunne tilstrækkeligt individualiseres, men hvad Kunsten i den Henseende formaaer, viser P. Vishers og Thorvaldsens Apostelrækken. Den heldige Begyndelse som er gjort med Valdemar Atterdags Statue og med Saxo's lader i hvert Fald haabe at man ogsaa vil kunne faae tilfredsstillende Statuer af Valdemar 1ste og Valdemar Seir, Margrethe, Absalon o. Fl.- En Gorm kan ikke undværes ved siden af Thyra og Jellinge Stenene (hvis Indskrift burde forklares paa en Tavle i Indgangshallen) Iøvrigt har jeg tænkt at Begivenhederne i den ældste Tid fra Christendommens Indførelse til Valdemarernes Tid

hovedsagelig kunde fortælles i Stue Etagen og at dette, maaskee med Undtagelse af enkelte Monumenter ^{x)} som kunde gives i Basrelief, kun kan skee ved den episke Fremstilling i Tapeter, liig Frølichs, men helst noget mere naive i Behandlingen. I de Rum hvori Bayeux Tapetet opstilles var det ønskeligt at anbringe Kopier af den Tids Vaaben og Rustninger forsaavidt der kan findes Forbilleder derfor i Udlandet, vel snarest i England og Frankrig. Ogsaa i de derefter følgende Værelser var det heldigt om man kunde fremstille Gjengivelse af de skildrede Tidsaldres Vaaben.

I det fremspringende Værelse ^{x)} N° 17 (med Loft i Kirkestil) vil jeg foreslaae at opstille dronning Margrethes Statue paa Bagvæggen og midt paa Gulvet paa en Forhøining en Afstøbning af hendes Billede paa Sarcophagen i Roskilde Domkirke. Opad Sidevæggene kunde opstilles Afstøbninger og galvanoplastiske Kopier af Gravstene og Gravpladser fra de gamle Kongegrave.

"Rosen" eller "Ridderstuen" er det jo paatænkt at udstyre med historiske Rustninger og Vaaben. Jeg vil henstille om man ikke, dersom man ikke kan faae et tilstrækkeligt Antal af danske Rustninger i Originaler og Kopier, i denne Sal, der ligesom Riddersalen er en af Christian 4des efterladte Pragtsale ^{x)} og ikke kan indlemmes i Museet chronologiske Ordning, passende kunde opstilles Rustninger af udenlandske Konger, der vare samtidige med eller ældre end Christian 4de, f.Ex Gustav Adolph og de berømte, skønne Rustninger af franske og engelske Konger, der kunne faaes i fortræffelige Kopier.

Taarnkammeret kunne prydes med forskjellige, gamle Vaaben i Originaler eller Kopier. Den Orden, hvori Vandringen gennem Museets 3 Etager tænkes ført, er angivet ved de paa Grundplanen indtegnede Nummere.

Da det er uvist om jeg faaer Leilighed til før min Afreise d 3de Juni at deltage I Overveielser om den foreløbige Ordning til Museets forestaaende Aabning, vil jeg her tilføie mine Tanker derom. I Stue Etagen maa man nøies med hvad der er opstillet, hvortil kommer opstillingen af Bayeux Tapetet og af de Dele af Frolichs Tapeter, som han haver færdige. Iøvrigt burde man snarest muligt anskaffe hvad der kan tilveiebringes i kort Tid, f. Ex Afstøbningen af Margrethes Gravsteen og Afstøbninger fra Kongegravene forsaavidt Bestyrelsen billiger denne Idee.

Paa 1ste Sal maa N° 21 nøies med de gl Decorationsbilleder som ere opsatte; No 24 og 25 kunne aflukkes og blive ubenyttede; No. 26 er saa rigt reatsureret, at dér ikke behøves mere; i N° 23 kan anbringes de gl Decorationsbilleder, som findes forskjellige Steder og de ubekjendte Portraiter i Riddersalen; i N° 27 forbliver dronning Margrethe og Albrecht og der opstilles Marsk Stig og de Sammensvorne; i No 28 og 29 opstilles hvad der haves fra Chr 1ste til Frederik 2den af Malerier og Portraiter, hvorimod de Billeder i No 28 som vedkomme Chr IV^{des} Tid flyttes op paa 2^{den} Sal.

Paa 2^{den} Sal benyttes N° 32 kun som Korridor i Nr 33 opstilles Meubler og Kobberstik af Chr. IVde og hans Samtidige i N° 34 forbliver Kaas på Sottesengen og Josia Rantzau i N° 35 (dersom Etatsraad Hansens Idee bifaldes) opstilles Chr d. 4 d 4des Søsters Formæling og Portraiterne fra Riddersalen af Chr 4de og hans Samtidige, maaskee kunde Zahrtmanna Kopier af Eleonore Ulfeld erhverves. En Afstøbning i Gibs af Chr 4des Bronzestue paa Rosenborg opstilles. I Riddersalen forbliver Chr. 4de til Hest og den udvalgte Kronprinds og Gemalinde og istedetfor de nuværende Billeder paa Pillerne opstilles 12 af de store Fyrstebilleder fra forrige Aarhundrede, som tidligere fandtes dér og som nu findes i No. 40. I N° 38 opstilles Portraiter i Maleri og Kobberstik af Chr. IV^{des} Samtidige i N° 39 opstilles Ole Vind som præker for Chr. 4de og Portraiter fra hans og Frederik 3^{dies} Tid; i N° 40 og 41 de store historiske Malerier fra Frederik 3^{dies} Tid; i N° 40 og 41 de store historiske Malerier fra Frederik 3^{dies} Tid og Portraiter af hans Samtidige. Resten af de store Fyrstebilleder som ikke benyttes i Riddersale flyttes til deres chronologiske Pladser i Prindsessefløien. I de nærmeste Værelser i Prindsessefløien, N° 44, 45, 46 opstilles hvad der haves fra Chr 5tes og Frederik d. 4des Tid. Portraiterne fra den øvrige Tid indtil Fr 6te fordeles i de øvrige Værelser paa 2^{den} Sal. I Iste Etage fordeles Portraiterne fra den senere Tid i N° 54 til 57. Det store Billede af den grundlovgivende Rigsforsamling maa vistnok opstilles i N° 56, hvor det passer bedst

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

og vistnok kan forblive i Fremtiden, maaskee paa Bagvæggen hvis
Vinduer kunne blændes.

ærbødigst
J. C. Jacobsen

d 19de Mai 1884.

33/
1883-84. C. 1
1884-85

Carlsbergens foranstaltninger paa Frederiksberg Stads.

Flere af Explanationsen af families Hvervold i de 3 Classer af begge Stædte bliver nu et tilandsdragt, saa at det kan foretages en uensaglig Opmaalning og Censuring af den Stædt, der den bevilget til Stædet og mindes Materiel og Indtægt, og det i sine Stædte, at den Stædt nu saa begynder, navnlig med færdige til Opløsning af de gamle, færdige Celler, at det med mere udsættelse, at det Stædt for Censuringen ligger en almindelig Plan for Opløsningen af de gamle Celler, saa at man kan være med paa, at det bliver Stædt til Samfundet af alle de nærliggende Mænd i færdige som alle den Stædt af Hvervold i de enkelte Hvervold Stædt, saa at man derfor den Stædt Hvervold af de gamle Celler, som den Stædt opstillet i en Stædt mindst afværgelse ved Stædt.

Jeg vil derfor foreslaa at man først gaa til en Stædt om alle de færdige Mænd, som man vil først foreslaa og idet man sammenholder det gamle Stædt, som Hvervold Stædt, med den Stædt, deraf gaa til det gamle af de gamle Celler (paa 4 i 1. Classen) som først og fremmest og udsættelse af Stædt med færdige færdige til Stædt, saaledes at man kan agge den Stædt Stædt (og færdige) som Celler, som saa, som de Opløsning af den Censuring, som det med færdige, at man for Censuringen først gaa til den Stædt, som den Stædt i mindst Celler af i 3. Classen og indvænt i Stædt paa de Stædt, der Stædt med Stædt af Stædt og paa Stædt med Stædt.

1884-85

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Det vil endes tinte findes uaktigt at jeg har søgt mig forlyst
og forstet det at gjære mig en Samvilling om Jævelens mine Børn
om Frederiksberg Misset som et Jævelstet som uallende og anfæltende
Samvillingen af det danske Rødt Jævelstet Minder Jævelens mine
og jeg har trofast forlyst mig af affatte en Samvilling om de Jævelstets
Mamenten, som formentlig uallende om det fremstillede, Jævelens
Samvillingen jeg forlyst sig at fremstede som at forlystede
Børn, det maatte have brugt som Jævelens mine som
Omverden af Samvillingen, Samvillingen mindst jeg i Jævelens mine
fremstede mig en Jævelens mine.

Jeg anser det uendelig som først at Jævelens mine af en
Jævel, som den anfæltede Jævelens mine indat, da den forlyst mig
Læs gjære Samvillingen med Samvillingen af de Jævelstets Mamenten
som i for for God Jævelens mine og Jævelens mine alleende for en
Jævelens mine Jævelens mine 30, 000 Kroner anset det ind Jævelens mine,
som for at gjære Samvillingen, som man jo først mine Jævelens mine
det skal fremstillede og som som Jævelens mine Jævelens mine
den for som sin Jævelens mine i Jævelens mine.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

I den skæde for mig kendt at Christen von Lueg
og hans hustru blivt hendes samvittige med en Pædagog
Nations (særlig hendes forældre) i Gids) Ligeledes i det fælles
Kunsten i Borsars og andre Nats. Af disse Nats er for
jeg aflaget en Dret, af hvilke flere er af den
Beskrivelse indvinsdiale, som for Ligeledes i den
fælles fornuft, med en L. Vischeri og Thorvaldens
Agostinisten. Den fælles Ligeledes for at gøre med
Valdemar Allredags Nats og med Saxo's Leds. For at
jante at man også mit Ligeledes for Ligeledes Nats
af Valdemar 1de og Valdemar 2de, Margrethe, Absalon
& d. - for Garm har den endnu med Leds af Thyra og
Jellinge Kone (for Leds for hendes forældre som en
i Leds for alle)

Den skæde for mig kendt at Ligeledes i den
Leds for Ligeledes Leds for Valdemar 1^{de}

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

1/2 om Lunds
 givet i Carlsberg

 Lunde Højsles Lunde fæstbrevet i Nieu Clagen og et Lette, udsaa den
 med Indtagelse af udsatte Maanedes, Lunde Lunde og den opstede
 Ensamlingens og Capitel, Lunde Fæstbrevet, udsaa fæstbrevet udsaa
 givet i Carlsberg.

1/2 om Lunde
 givet i Carlsberg

 Det Lunde Lunde Højsles Capitel afstedt med det indhold at
 aubovig Lunde og den Lunde Maaned og Lunde fæstbrevet det
 den fæstbrevet Lunde fæstbrevet i Lunde, med fæstbrevet i Lunde og
 Lunde. Og den i det fæstbrevet fæstbrevet Lunde med det fæstbrevet udsaa
 med Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet af den fæstbrevet Lunde Lunde
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet Lunde i Lunde fæstbrevet med det fæstbrevet
 at opstede Lunde fæstbrevet Lunde og den Lunde fæstbrevet og med den
 Lunde fæstbrevet og den fæstbrevet en Lunde fæstbrevet af Lunde fæstbrevet
 i Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet. Og den Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet
 af Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet og Lunde fæstbrevet for den fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet.

1/2 om Lunde
 givet i Carlsberg

 "Lunde" eller "Lunde fæstbrevet" er det indhold at indhold med fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet og Lunde. Ind med fæstbrevet udsaa den Lunde, den udsaa
 Lunde fæstbrevet at indhold Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet i Lunde fæstbrevet
 og Lunde, i Lunde fæstbrevet, det Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet er det af
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet, fæstbrevet Lunde fæstbrevet af Lunde fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet, det Lunde fæstbrevet med alle Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet og den Lunde fæstbrevet, Lunde fæstbrevet af Lunde fæstbrevet og
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet, det Lunde fæstbrevet i fæstbrevet Lunde fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet med fæstbrevet Lunde fæstbrevet i
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet.

Den Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet og den Lunde fæstbrevet 3
 fæstbrevet Lunde fæstbrevet, er angivet med den Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet
 Lunde fæstbrevet Lunde fæstbrevet.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Da det er uvisst om jeg faaer Lovlystet det fad min April.
23de Juni at drallege i Danmarks alle an den foreløbige Opremsing de
Misset farslaaende Obeving, mit jeg for Lifoen minn Carsten Sørensen
I sin Flagen was was uvisst om fad det er opstillet i fæstet
Lammes Opstillingen af Bayens Regald og af de dele af Stralcke
Regald, som jeg faaer fæstet. Der vil hende man seerst uvisst
austaffe fad det kan det vil bringe i det Tid. f. de Opstillingen
af Margrethe Jacobsens og Opstillingen for Taugagranen, som fæstet
Lofjællens tillige tæne den.
Jaa 1ste del was N° 21 uvisst med de af Inconatius tillade Jaa
er opstillet, N° 24 og 25 tæne afen det og den i bringt det;
N° 26 er fæstet uvisst, at det ikke for det er uvisst was;
i N° 23 kan bringe de af Inconatius tillade, som fæstet fæstet
den og de uvisst fæstet i det Tid, i N° 27 fæstet
Inconatius Margrethe og Albrecht og det opstillet Markt Tid og de
Jaa uvisst; i N° 28 og 29 opstillet fad det fæstet for Chr 1ste
de fæstet, 2de af Inconatius og fæstet, Inconatius de tillade i N° 28
Jaa uvisst Chr 4de Tid fæstet og den 2de del.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Jean 2de Dal beejllet N° 32 sin sam Læseid
: N° 33 opstillet Mandler af Læberets af Chr 4de og Sant Pauls digt
: N° 34 Justitens Raad von Pottelungen og Jossias Rantzau
: N° 35 (Christen Flatsørd Hansens 2tes bejvald) opstillet Chr 4de og
Pastors Journaling og Pastoratium for Litteratalen af Chr 4de og Sant
Pauls digt, udsæter Læder Jakobmanns Læper af Eleonore Welfed udsættet
en Affskuring; Gift af Chr 4de Crongholts von Rosenborg opstillet.
I Litteratalen forbeholdt Chr 4de bejvald og den indvalgte Læperindt og Grænsede
og istatilles de uindværende bejvalde per Jællum opstillet 12 af de Raad
Opstilledes for forrige Raadindt, sam de degen færdes det og sam en
færdes i N° 40.
: N° 38 opstillet Pastoratier i Malen af Læberets af Chr 4de Pauls digt
: N° 39 " Ole Vind sam gælden for Chr 4de og Pastoratier for Sant
og Frederich 3de C^o;
: N° 40 og 41 de Raad for Raad i Malen af Frederich 3de C^o og Pastoratier
af Sant Pauls digt. Raad af de Raad siges bejvalde sam de bejvalde
i Litteratalen stillet bejvalde og Raad i Jællum.
I de uindværende Raad i Jællum, N° 44, 45, 46, opstillet sam de
Raad for Chr 4de og Frederich 4de C^o.
Pastoratium fra den ænnige C^o indte for C^o færdes i de ænnige
Raad per 2de Dal.
I 1de Blage færdes Pastoratium fra den ænnige C^o i N° 54 og 57.
det Raad bejvalde af den grundlæggende Læperindt udsættet
opstillet i N° 56, Jællum det Raad bejvalde og udsættet sam færdes i
Raadindt, udsættet per Raadindt for Raadindt sam bejvalde.

19de Mai 1884
antalt
J. C. Jacobsen